

2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Já neříkám, že to je ideální zákon, ale když uvážím, jakým způsobem se došlo k tomu, že byl vydán tento zákon, že tady platil zákon 468/91 Sb., který celkem vyhovoval, pak došlo k tomu, že v souvislosti s přistoupením k Evropské unii se začalo hovořit o tom, že by měla být novelizace toho zákona, a všichni jsme to brali jako hotovou věc, ano bude novelizace a najednou se tu objevil zákon, který zpracovalo Ministerstvo kultury a ve kterém podle mého názoru byla daleko větší míra podrobností a regulace než je v tomto zákoně. Já neříkám, že ten zákon je ideální. Mně tam třeba vadí jedna věc, která se stala, třeba když se to schvalovalo v poslanecké sněmovně, a to já vidím jako věc, která mě prakticky nejvíce bolí, protože zastupuji často Novu u soudu, a sice to, že tam byla správná myšlenka, protože Rada rozhoduje jako orgán prvního stupně ve správním řízení, tak se odvoláte k soudu. To má samozřejmě svůj význam, protože je to ústavně zaručené právo, že máte právo na opravný prostředek, že. Jenže ten soud rozhoduje jako soud prvního a zároveň posledního stupně. A v tom zákoně byla jedna správná myšlenka, že podobně, jako třeba ve věcech důchodových a nebudu říkat jakých dalších, bude rozhodovat jako soud prvního stupně a opravný prostředek se dostane na tu úroveň, kde se vlastně tvoří správní soudnictví, to znamená na Vrchní soud. Jenomže když se to schvalovalo, tak se tam dostalo jenom to jedno písmeno a to druhé už zřejmě nějakým způsobem se nepodařilo prosadit, takže vlastně nadále i ty městské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně. Tak já znovu říkám, já беру ten zákon, je tady a nějakým způsobem se s ním musíme vypořádat. Myslím si, že je rozhodně lepší než ten zákon, který navrhovalo Ministerstvo kultury.

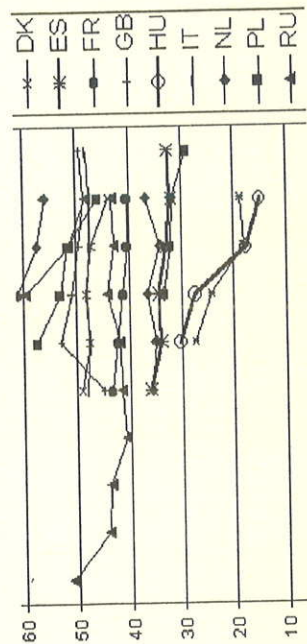
VII.

Média veřejné služby a Evropská unie

MILAN ŠMÍD:

Televize veřejné služby
a amsterodamský protokol EU

Do Krumlova jsem přijel s referátem, který byl kompilací již dříve napsaných textů, jež jsou k dispozici i na Louči, a to článku pro Parlamentní zpravodaj a referátu o duálním systému vysílání. V pátek večer jsem se však rozhodl dát připravený text stranou a večer na hotelu jsem si vyrobil stručnější prezentaci, která měla tvořit základ pro improvizaci, při níž bych mohl operativně reagovat i na myšlenky přednesené den předtím. Následující text budí stručným výtahem toho, co jsem řekl, co viselo na plátně před publikem, a také toho, co jsem chtěl říci, ale neřekl, protože na to nebyl čas a prostor. Základní schéma svého vystoupení jsem však v tomto textu zachoval.

Medvědí službu konceptu televize veřejné služby (dále budu používat pojem „veřejnoprávní“) činí ten, kdo říká, že

„veřejnoprávní televize musí být, protože být musí“, tj. tautologicky obhajuje její existenci faktem její existence. Veřejnoprávní televize také být nemusí. Ale to, že ji máme, je výsledkem svobodného rozhodnutí.

Veřejnoprávní televize existuje především z toho důvodu, že daná společnost došla k názoru – buď pod vlivem tradice nebo na základě zvážení disponibilních argumentů a volního rozhodnutí –, že televizní vysílání hrazené z veřejných prostředků a neziskového charakteru je něco, co daná společnost potřebuje, nebo co pokládá za užitečné a prospěšné.

Jefim Fištejn včera vztáhl veřejnoprávní koncept k sociologickému pojmu „veřejnost“ a upozornil na rozkolísanost jeho výkladu. Já osobně se domnívám, že veřejnoprávní koncept vysílání se mnohem více vztahuje k pojmu „veřejný zájem“, který je v oblasti politiky a práva frekventovanější.

- **veřejná služba**, tzv. „veřejnoprávnost“, se odvozuje od kategorie veřejného zájmu
- **veřejný zájem** je kategorie vztahující se ke kolektivnímu rozhodování o společných věcech, s vlivem na celou komunitu
- neurčitost kategorie **veřejný zájem** nemůže být důvodem jejího zrušení, vždyť i jeho protipól - „individuální svoboda“ - je velice neurčitý a chybí mu přesnější vymezení.
- **veřejný zájem** v sobě implicitně obsahuje permanentní veřejnou diskusi, průběžné hledání nových řešení a východisek
- zavrhneme-li kategorii **veřejného zájmu**, brzy se vytvoří potřeba nějakého nového termínu, který by vyjádřil polaritu vztahu mezi individuálními, soukromými cíli a kolektivními potřebami sociálních skupin
- **kategorie veřejného zájmu** není a nikdy nebude imunní vůči zneužití a jediným lékem proti takovému zneužití je diskuse v rámci otevřeného demokratického politického systému

Koncept veřejné služby, tzv. „veřejnoprávnost“, má bezprostřední návaznost na kategorii veřejného zájmu, což jest kategorie vztahující se ke kolektivnímu rozhodování o společných věcech s vlivem na celou komunitu (obec, stát).

Veřejný zájem je jedním z významných prvků moderní demokratické společnosti. Autoritářské politické systémy se k tomuto pojmu staví chladně, stejně jako společnosti nerovinuté, jejichž elity nedokážou pochopit, že veřejný zájem nelze jednou provždy definovat, a v nichž o tom, co je ve veřejném zájmu, obvykle rozhoduje silný vůdce nebo autoritářská ideologie.

Veřejný zájem v sobě implicitně obsahuje permanentní veřejnou diskusi, průběžné hledání nových řešení a východisek, ke kterému jsou využívány mechanismy zastupitelské demokracie i občanské společnosti.

Neurčitost a nevyhraněnost kategorie veřejný zájem nemůže být důvodem jejího zrušení, vždyť i její protipól – individuální svoboda – je velice neurčitý a chybí mu přesnější vymezení. Přesto koncept individuální svobody hájíme a podporujeme.

Kategorie veřejného zájmu v sobě obsahuje etické zdůvodnění požadavků, které komunita klade na individuuum, a kterými ho často omezuje, čehož liberalistické ideologie využívají a kategorii veřejného zájmu zcela zavrhnou. Zakážeme-li však kategorii veřejného zájmu, brzy se vytvoří potřeba nějakého nového termínu, který by vyjádřil polaritu vztahu mezi individuálními, soukromými cíli a kolektivními potřebami sociálních skupin.

Kategorie veřejného zájmu není a nikdy nebude imunní vůči zneužití a jediným lékem proti takovému zneužití je svobodná diskuse v rámci otevřeného demokratického politického systému a transparentnost všech rozhodovacích procesů, které se ve veřejném zájmu činí.

- **funkce veřejné služby nejsou předem dané, ale ve velké míře odrážejí společenská očekávání**, tj. to, co se v dané zemi, v daném historickém, kulturním a politickém kontextu od vysílání vyžaduje, což se případ od případu může silně lišit;

- televize jako celek plní především **funkce, které jsou vlastní masové komunikaci** obecně (informace, zábava, integrace, hodnotová korelace, kulturní kontinuita, vzdělávání apod.);

- **na těchto funkcích se v duálním systému podílejí oba sektory vysílání**: veřejný i soukromý, ovšem v různém poměru, není zde ostrá hranice „bud/anebo“;

- **oprávnění existence veřejného sektoru** vzniká tam, kde soukromý sektor objektivně nemůže nebo subjektivně odmítá plnit funkce masové komunikace v dané komunitě komplexně;

- **definice úkolů rozhlasu a televize veřejné služby** vzniká z průběžné a nikdy nekončící diskuse, zadání je formulováno v různém míře obecnosti (raději zásady než konkrétní porady).

Z uvedeného vyplývá, že i úkoly a funkce vysílání obecně, jakož i vysílání veřejné služby zvlášť, nejsou předem přesně určené a vymezené, a že ve velké míře odrážejí společenská očekávání dané komunity. To znamená, že požadavky na vysílání se v různých zemích, v různém historickém, kulturním a politickém kontextu mohou případ od případu silně lišit.

Při stanovení požadavků na vysílatele lze vycházet z funkcionální analýzy televizního vysílání jakožto prostředku či média masové komunikace (funkce: informace, zábava, integrace, hodnotová korelace, kulturní kontinuita, vzdělávání apod.). Plněním těchto funkcí vykonává televizní vysílání veřejnou službu a na výkonu této veřejné služby se v evropském duálním systému podílejí oba sektory vysílání: veřejný i soukromý, ovšem s různým akcentem na jednotlivé funkce. Zatímco komerční sektor se soustřeďuje na funkci

zábavnou, veřejnému sektoru se ukládají širší povinnosti, například v oblasti informace a vzdělávání.

Oprávněnost existence veřejného sektoru vzniká tam, kde soukromý sektor vysílání objektivně nemůže nebo subjektivně odmítá plnit funkce masové komunikace v celé komplexnosti tak, jak to život moderní civilizované společnosti vyžaduje.

V tomto ohledu lze podmíněně souhlasit s východiskem, které uvedl v diskusi Vladimír Železný, který prohlásil, že „veřejnoprávnost je to, co veřejnost považuje za potřebné, a co nejde získat jiným způsobem bez poplatku na komerčních televizích.“ (Podmíněnost mého souhlasu se týká východiska, nikoli závěrů, které z této teze Vladimír Železný později odvodil.)

Mezi veřejným a soukromým sektorem totiž není ostrá hranice „bud/anebo“ u jednotlivých programových typů a žánrů. Nelze říkat „tenhle pořad je veřejnoprávní a jiný zas nikoli“. Nelze přesně ani mechanicky oddělovat menšiny od většin, neboť každý z nás je současně jak většinovým, tak menšinovým divákem, přičemž v ideálním případě pluralitní programová nabídka televizních programů uspokojí jak můj větší nový, tak můj menšinový specifický zájem.

Uvažování o veřejném a komerčním sektoru vysílání v pojmech „bud/anebo“ vede často k zavádějícím závěrům, což lze dokumentovat na odpovědi Petry Buzkové týdeníku Respekt 9. září 2002, když na otázku redaktora: „Existuje veřejný zájem, který by měly soukromé či veřejnoprávní stanice naplňovat?“ uvedla: „Soukromé televize nikdy neplní žádný veřejný zájem, pracovaly především na vyšších číslech sledovanosti. Koneckonců kvůli tomu vznikly.“ (Na vině byla možná ne zcela dobře položená otázka, protože televizní stanice mohou svým vysíláním „plnit veřejnou službu“, „naplňovat funkce“, ale nikoli „naplňovat zájem“. Kdyby otázka zněla: „Je ve veřejném zájmu vysílání komerčních stanic?“,

pak jednoznačná odpověď musí být: „Ano, je. Přinejmenším rozmnožují a zpestřují programovou nabídku v éteru.“)

Otázka, které se nelze vyhnout, zní: Jsou veřejné rozhlasové a televizní nezbytnosti, nestačily by posluchače a diváky obsloužit soukromí vysílatelé? Co opravňuje televizi veřejné služby k její existenci a k tomu, aby vyžadovala od občanů zvláštní poplatky k hrazení svých nákladů?

Dnes se na tuto otázku u nás odpovídá snadněji než před deseti lety, kdy ještě panovaly iluze o schopnostech a možnostech komerčního sektoru vysílání v našich podmínkách.

Definice vysílatele plnění veřejnou celostátní službu, podle EBU

a) virtually all of the national radio and/or television households are in position and technically equipped to receive the entirety of the major radio and/or television programme service with satisfactory technical quality;

b) they are under an obligation to, and actually do, provide varied and balanced programming for all sections of the population, including a fair share of programmes catering for special/minority interests of various sections of the public, irrespective of the ratio of programme cost to audience;

c) they actually produce and/or commission under their own editorial control a substantial proportion of the programmes broadcast

Pro demonstraci toho, jaká je specifika úkolů veřejné služby, využívám často kritérií, která Evropská vysílací unie EBU stanovuje jako podmínku aktivního členství, které může být uděleno jedině takovým televizním organizacím, které zajišťují národní službu. Takové televize:

a) mají povinnost pokrývat svým signálem celé území státu;

b) mají povinnost poskytovat rozmanitý a vyvážený program pro všechny složky obyvatelstva, jenž obsahuje patřičný podíl pořadů pro menšinové zájmy; a

c) vyrábějí nebo si nechávají vyrábět ve své dramaturgii podstatnou část vysílaných pořadů

Definice vysílatele plnění veřejnou celostátní službu, podle EBU

a) všechny celostátní rozhlasové a/nebo televizní domácnosti jsou schopny a technicky vybaveny k příjmu rozhlasových a/nebo televizních programů v dostatečné technické kvalitě;

b) mají povinnost, a skutečně tak činí, poskytovat rozmanité a vyvážené programy pro všechny části společnosti, včetně přiměřeného podílu pořadů vycházející vstřícně zvláštním a menšinových zájmům nejrůznějších segmentů veřejnosti, bez ohledu na poměr programových nákladů ve vztahu ke sledovanosti;

c) reálně vyrábějí a/nebo nechávají vyrábět v zakázce pod svoji redakční kontrolou podstatnou část z vysílaných programů.

Celkově shrnuto: veřejný vysílatel musí – kromě požadované univerzální dostupnosti svého vysílání – uspokojovat v mezích svých možností rozmanité zájmy publika, nemůže se omezit jen na masové publikum a jen na ekonomicky efektivní pořady (zábava, talk-show, soutěže). Navíc se od veřejných vysílatelů žádají investice do vlastní původní tvorby, což ve svém důsledku znamená podporu domácí národní audiovizuální kultury. (Nejde tedy jenom o nesystémovou a netržní podporu audiovizuálního průmyslu, která byla v diskusi zpochybňována ředitelem televize Nova.)

Aplikováno na televize Nova a Prima, pak Nova naplňuje v plné míře jen to první kritérium, v bodech b) a c) by se do požadavků EBU nevešla.

Někdy studentům kladu otázku, zdali vědí, proč jsme dříve nevěděli a dnes máme komerční televize. Často odpovídají: „Protože to dříve komunisté nedovolili.“ Když se pak dotážu, zda v Rakousku vládnou komunisté, když první komerční televize na frekvencích sem dorazila až v loňském roce, neznají odpověď.

Příchod komerční televize do Evropy nezpůsobila změna politických postojů, ale rozvoj techniky, televizní technologie, telekomunikací. Teprve když kabel v součinnosti se satelitem zmnožil počet komunikačních kanálů schopných přenášet televizní vysílání a také když televizní technika a výroba televizního programu nebyla již tolik investičně náročná, teprve tehdy se v Evropě masově objevuje komerční vysílání. V Itálii od poloviny 70. let, ve zbytku Evropy o 10 let později, současně s vypuštěním satelitů Eutelsat.

Televize veřejné služby se v Evropě dostala do dilematu: – Pokud se zaměří výslovně na menšiny, její sledovanost klesne natolik, že nastupuje otázka legitimacy tzv. koncesionářského poplatku, který musí platit všichni diváci.

– Pokud se takový vysílatel pokusí s komerční nabídkou soutěžit, vznikne otázka, zda existence poplatkem financovaného subjektu je nezbytná, když produkuje totéž, co jeho komerční konkurence.

Z toho dilematu vedou dvě východiska:

– Bud' se poplatek zruší a veřejný vysílatel se stane státním rozpočtem dotovanou kulturní institucí pro „obsahu menšin“ s marginálním postavením v celkové sledovanosti.

– Nebo se veřejný vysílatel pokusí o jistý kompromis mezi masovou a menšinovou produkcí, aby mu sledovanost neklesla natolik, že by se mohla zpochybnit jeho legitimita poskytovatele veřejné služby pro většinové publikum.

Vpád dravé komerční televize do televizně monopolní Evropy přivodil veřejnému sektoru kulturní šok a také právní problémy. Sřetla se zde tradice televizního vysílání hrazeného z veřejných prostředků (poplatek) se zásadami poskytování služeb na komerčním základě tak, jako to v roce 1958 stanovily římské smlouvy. Paragraf 92 o tom, že státní pomoc narušující hospodářskou soutěž je nepřipustná, se stal příčinou četných žalob nových komerčních vysílatelů ve Francii, Itálii, Španělsku a Portugalsku. Předmětem stížností bylo oddlužení a výhodné úvěry italské RAI, státní podpora portugalské veřejné televize RTP (zrušení poplatku, financována ze státního rozpočtu) nebo navýšení kapitálu francouzské France 2 a 3, atd.

Určitým řešením konfliktu bylo přijetí tzv. amsterodamského protokolu v roce 1997, jehož text je uveden v prezentaci. Kdybych měl jeho právnícky složitě formulace zjednodušit, tak se v něm říká, že každý členský stát má:

1. právo ustavit a zorganizovat vysílání veřejné služby,
2. vymezit jeho pravomoc a
3. zajistit financování této veřejné služby.

Amsterodamský protokol o vysílání veřejné služby vyvrátil základní námitku týkající se státní podpory veřejnoprávního vysílání tím, že uznal nezbytnost existence veřejného sektoru vysílání s odůvodněním – cituji doslovně z protokolu – vzhledem „k demokratickým, sociálním a kulturním potřebám společnosti“ a „k potřebě zachovat pluralismus médií.“

To jsou přednosti a někdy i nezastupitelné aktivity veřejnoprávních televizí, jak je chápe západní Evropa. Toto rozhodnutí plyne z poznání, že bez veřejných prostředků by trhy malých evropských států nebyly schopny vygenerovat dostatek zdrojů, které by mohly financovat televizní vysílání v takové šíři, pestrosti a kvalitě výhradně na komerčním základě, tedy ze zdrojů reklamního vysílání.

Velikost trhu - limit domácí plurality

Teoreticky lze zrušit Český rozhlas a Českou televizi jako veřejnoprávní subjekty, vysílání nezakládejte, ALE

- malý trh nevygeneruje dostatečné zdroje k tomu, aby komerční sektor produkoval stejné služby v dostatečné rozmanitosti,

- pouze v podmínkách silného trhu mohou komerční televize věnovat více prostředků na obsluhu specifických menšinových zájmů a na investičně náročnou původní domácí tvorbu.

- V Evropě je jen pět zemí, které jsou schopny financovat pluralitu televizní nabídky z domácích zdrojů na komerčním základě - jsou to Velká Británie, Německo, Francie, Itálie a Španělsko. **Ostatní země musí počítat s tím, že větší část jejich vysílání bude laciný zahraniční import.**

Pokud by z ČRo a ČT vznikla dotovaná nezisková organizace, vzniká nebezpečí další marginalizace při krácení státních rozpočtů.

Pouze na velkých silných trzích jsou schopny komerční televize věnovat více prostředků na obsluhu specifických menšinových zájmů a na investičně náročnou původní domácí tvorbu. V Evropě je jen pět zemí, které jsou schopny financovat pluralitu televizní nabídky z domácích zdrojů na komerčním základě - jsou to Velká Británie, Německo, Francie, Itálie a Španělsko. **Ostatní země musí počítat s tím, že větší část jejich vysílání bude laciný zahraniční import.** Takže teoreticky lze zrušit veřejnoprávního vysílatele v České republice, ale za tu cenu, že základní televizní nabídka se dostane na úroveň banánových republik a bude se sestávat ze zpravodajství a publicistiky na úrovni infotainmentu, ze zábavy, soutěží a dovážených filmů a seriálů.

Je tu samozřejmě ještě varianta další, tj. vytvořit z ČRo a ČT neziskové organizace, dotované ze státního rozpočtu tak, jako je například kanadská CBC nebo japonská NHK

(naposledy též nizozemská NOS). Zrušení poplatku jako zaručeného a stabilního příjmu veřejnoprávních institucí však sebou nese riziko, že při snahách snížit státní rozpočet, jejichž jsme svědky každý rok, by tato služba dostávala stále méně a méně peněz, což by se projevilo na její programové nabídce, která by mohla být marginalizována pod úroveň mez.

Pro ty, kteří neustále volají po definování úkolů vysílání veřejné služby, uvádím rezoluci „Budoucnost vysílání veřejné služby“ ministerské konference Rady Evropy, která se shodou okolností konala v Praze v roce 1994.

Budoucnost vysílání veřejné služby - Rada Evropy, Praha 1994

Úkoly veřejné služby:

Účastnické státy odsouhlasily, že vysílatelé veřejné služby se v dimenzích základního rámce, kterým jsou definovány, a bez připojení ke specifickému poslání veřejné služby, musí principiálně řídit těmito úkoly:

1. poskytovat prostřednictvím svého programu orientační body pro všechny členy veřejnosti a být faktorem sociální soudržnosti a integrace všech jednotlivců, skupin a společností. Konkrétně - musí odmítnout jakoukoli diskriminaci ať už z kulturního, sexuálního, náboženského nebo rasového hlediska či jakoukoli formu společenské segregace,
2. poskytovat prostor pro veřejné diskuse, ve kterých mohou být vyjádřeny názory a náhledy co nejširšího spektra lidí,
3. vysílat nestranné a nezávislé zpravodajství, informace a komentáře,
4. rozvíjet pluralistické, novátorské a různorodé typy pořadů, které budou mít vysoký etický a kvalitativní standard a neobětují hledání kvality silám trhu,

Zvláště její první čtyři body podle mého názoru stále neztratily svoji platnost.

Amsterodamský protokol však definitivně nevyřešil spor o financování veřejné služby uvnitř EU. I nadále se na Ev-

ropskou komisi obrací komerční vysílatelé, kteří si stěžují na konkurenci veřejnoprávních institucí podporovaných veřejnými prostředky.

Budoucnost vysílání veřejné služby - Rada Evropy, Praha 1994

6. reflektovat nejnázornější filozofické myšlenky a náboženské proudy ve společnosti, aby se tak upevňovalo vzájemné porozumění a tolerance, a propagovat dobré vztahy v mnohoetnických a multokulturních společnostech.
7. přispívat aktivně prostřednictvím programu k většímu porozumění a rozšiřování různorodosti národního a kulturního dědictví.
8. zajistit, aby nabízené programy obsahovaly podstatné množství původních produkcí, především filmů, dramatických úprav a dalších tvůrčích počínů, mít na paměti, že je třeba využívat nezávislé producenty a spolupracovat s filmovým sektorem.
9. rozšiřovat dostupnou nabídku a výběr divákům a posluchačům, nabízet programové služby, které nejsou normálně poskytovány komerčnímu vysílání.

Amsterodamský protokol nevyřešil spor o financování veřejné služby uvnitř EU. **Spory dále pokračují.** Věci se řeší případ od případu.

Již v 90. letech stížnosti EK na italskou, francouzskou, španělskou televizi veřejné služby ze strany komerčních konkurentů **pro nedovolenou podporu státu při podnikání**, (např. France 2 a 3 zvýšily své základní jmění státními dotacemi, dleto v případě RAI, která navíc získala privilegovaný úvěr)

Stížnosti EK na **tematické kanály televizi veřejné služby**:

- BBC News 24 (zpravodajský, bez reklamy)
- KiKa (německý dětský, animované filmy)
- potenciální sportovní kanály.

V poslední době jde o zřizování tematických kanálů (zpravodajské, dětské, satelitní), kterými silné a bohaté veřejnoprávní stanice (ARD, BBC, FRANCE, RAI) rozšiřují své veřejné služby. Komise zatím tyto stížnosti řeší případ od případu, přičemž zkoumá, zda poskytování nové služby má skutečně charakter služby ve veřejném zájmu a zda neohrožuje hospodářskou soutěž v neprospěch spotřebitele.

Takto byl odsouhlasen Evropskou komisí zpravodajský kanál BBC News 24, nebo německý dětský kanál KiKa. Kritické stanovisko však zaujímá Evropská komise k možnosti vytváření sportovních kanálů veřejným sektorem, neboť tam je hledisko veřejného zájmu sporné a navíc zájem spotřebitele je kryt pravidly Směrnice Televize bez hranic, která zajišťuje, aby u tzv. událostí velkého společenského významu nebyl divákovi neplacené televize odepřen přístup.

RESOLUTION OF THE COUNCIL AND OF THE REPRESENTATIVES OF THE GOVERNMENTS OF THE MEMBER STATES, MEETING WITHIN THE COUNCIL

of 25 January 1999 concerning public service broadcasting (1999/C 30/01)

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION AND THE REPRESENTATIVES OF THE GOVERNMENTS OF THE MEMBER STATES OF THE EUROPEAN COMMUNITY, MEETING WITHIN THE COUNCIL,

- (A) - referring to the Council's discussion on public service broadcasting,
 (B) - considering the fact that public service broadcasting, in view of its cultural, social and democratic functions which it discharges for the common good, has a vital significance for ensuring democracy, pluralism, social cohesion, cultural and linguistic diversity,

(...)

NOTE AND REAFFIRM THAT:

- (1) - the Amsterdam protocol confirms that it is the unanimous will of the Member States to stress the role of public service broadcasting;

Do prezentace jsem zařadil i jeden dokument EU z ledna 1999 o veřejnoprávním vysílání, v němž je opět potvrzen vý-

znam vysílání veřejné služby, jakož i limity, které by v hospodářské soutěži nemělo překročit.

- (2)- thus the provisions of the Treaty establishing the European Community shall be without prejudice to the competence of Member States to provide for the funding of public service broadcasting insofar as such funding is granted to broadcasting organisations for the fulfilment of the public service remit as conferred, defined and organised by each Member State, and insofar as such funding does not affect trading conditions and competition in the Community to an extent which would be contrary to the common interest, while the realisation of the remit of that public service shall be taken into account;
- (3)- the fulfilment of the public service broadcasting's mission must continue to benefit from technological progress;
- (4)- broad public access, without discrimination and on the basis of equal opportunities, to various channels and services is a necessary precondition for fulfilling the special obligation of public service broadcasting;
- (5)- according to the definition of the public service remit by the Member States, public service broadcasting has an important role in bringing to the public the benefits of the new audiovisual and information services and the new technologies;
- (6)- the ability of public service broadcasting to offer quality programming and services to the public must be maintained and enhanced, including the development and diversification of activities in the digital age;
- (7)- public service broadcasting must be able to continue to provide a wide range of programming in accordance with its remit as defined by the Member States in order to address society as a whole; in this context it is legitimate for public service broadcasting to seek to reach wide audiences.

V závěrečném snímku prezentace shrnuji:

– teoreticky je možné obejít se bez televize veřejné služby. Zanikne-li televize veřejné služby, vysílání bude pokračovat.

Ale pak je třeba vzít v úvahu, že

- sníží se rozmanitost nabídky, zvláště na malých národních trzích,
- zúží se prostor pro veřejnou diskusi v TV, nevyužijí se kapacity televize pro fungování demokratického politického systému,

- sníží se počet domácích televizních, zvláště dramatických pořadů,
- cosi bude v naší společnosti a také v nabídce televizních programů chybět.

Pokud bych ovšem měl stanovit prognózu vývoje v dlouhodobé perspektivě několika desetiletí, pak na základě současných trendů docházím k názoru, že

– se zvyšující se pluralitou nabídky (digitální vysílání) role vysílateľů veřejné služby poklesne a omezí se jen na některé funkce (standards, menšinové zájmy, vysoká kultura, veřejná diskuse)

– je zcela pravděpodobné, že po plném rozvinutí možností digitální televize v průběhu dvou tří desetiletí budou existovat televize veřejné služby jen jako státem dotované kulturní instituce,

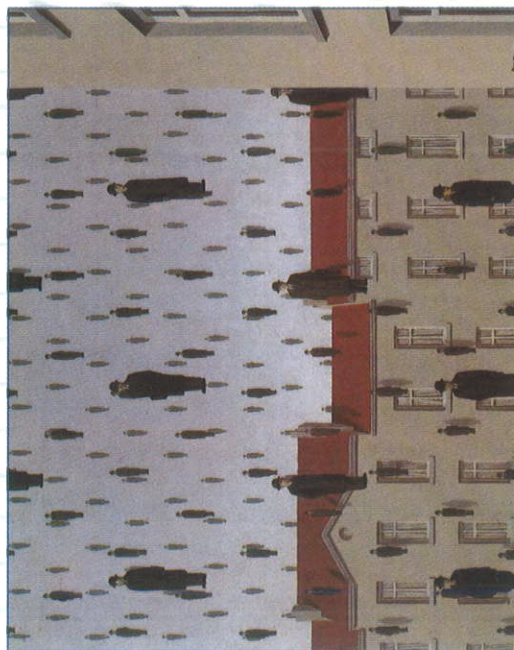
– do doby digitální hojnosti je však ještě daleko, a proto rušit existující systém by zatím bylo předčasné. Měl by však lépe sloužit a průběžně dokazovat veřejnosti, že si platbu televizního poplatku zaslouží. A to i v podmínkách, ve kterých některé obchodní a politické kruhy se snaží koncept veřejnoprávní televizi před veřejností zpochybňovat.

P. S.

Tento referát byl určen těm, kterým není třeba vysvětlovat, proč neexistuje žádný veřejnoprávní deník financovaný z veřejných prostředků a proč je k vysílání zapotřebí licence, když tištěná média nic podobného nepotřebují. Až bude v oblasti rozhlasu a televize k dispozici teoreticky neomezený počet komunikačních kanálů, jako v oblasti tištěných médií, pak i ty licence a obsahové licenční podmínky se stanou anachronismem a státní regulace se omezí na dohled nad férovou hospodářskou soutěží (například rovný přístup do kabelu, satelitů, digitálních multiplexů apod.).

Seminář

VEŘEJNÁ SLUŽBA VE VEŘEJNOPRÁVNÍCH MÉDIÍCH

— sborník textů —

Český Krumlov, 8. a 9. listopadu 2002

ČESKÁ MÉDIA
&

